

Karpacki Oddział Straży Granicznej
im. 1 Pułku Strzelców Podhalańskich
z siedzibą w Nowym Sączu

Nowy Sącz, dnia 28-04-2025 r.

KA-NK.0910.2.2025 PC

Egz. pojedynczy

kpt. SG Łukasz Tokarz

KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Kielcach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z „Planem kontroli przewidzianym do realizacji przez Wydział Kontroli Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w 2025 r.”, w Placówce SG w Kielcach została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym, na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, na temat: „Realizacja czynności w ramach kontroli legalności zatrudnienia”.

I. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Placówka Straży Granicznej w Kielcach
im. płk Przemysława Nakoniecznikoffa-Klukowskiego,
Adres: ul. Kusocińskiego 51, 25-045 Kielce¹

Funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą pełnił:

- kpt. SG Łukasz Tokarz

II. Kontrolę przeprowadził zespół w składzie:

Kierownik zespołu kontrolnego:

- kpt. SG Piotr Ciesielka – starszy specjalista Wydziału Kontroli,
upoważnienie nr 140/Z/25 z dnia 17 marca 2025 r.²
- st. chor. szt. SG Beata Pasionek - starszy specjalista Wydziału Kontroli,

¹ Zwana dalej PSG w Kielcach.

² Akta kontroli str. 13-14.

upoważnienie nr 142/Z/25 z dnia 17 marca 2025 r.³

- ppłk SG Kazimierz Jarosz - funkcjonariusz w dyspozycji Komendanta KaOSG skierowany do wykonywania zadań w Wydziale Kontroli KaOSG, upoważnienie nr 141/Z/25 z dnia 17 marca 2025 r.⁴ Funkcjonariusz z dniem 24 marca 2025 r. został wyłączony z udziału w kontroli.⁵

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Czynności kontrolne prowadzono w okresie od 18 marca 2025 r. do 04 kwietnia 2025 r.

IV. Zakres kontroli (przedmiot i okres objęty kontrolą):

Przedmiotem kontroli było realizowanie czynności w ramach kontroli legalności zatrudnienia cudzoziemców, umocowanie tych czynności w wewnętrznym podziale zadań Placówki Straży Granicznej, w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy oraz sprawowanie nadzoru nad realizacją, w kontrolowanym zakresie, obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy.

Kontrolą objęto okres od dnia 01 października 2024 r. do dnia 31 stycznia 2025 r.

V. Cel kontroli

Celem kontroli była ocena zgodności z prawem prowadzonych kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców, powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom, jak również umocowanie prowadzenia kontroli legalności zatrudnienia cudzoziemców w wewnętrznym podziale zadań Placówki Straży Granicznej, w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy oraz sprawowanie nadzoru nad realizacją w kontrolowanym zakresie obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy.

VI. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta

Ocenę skontrolowanej działalności dokonano na podstawie obowiązujących przepisów prawa oraz ustalonego stanu faktycznego przy zastosowaniu kryteriów legalności

³ Akta kontroli str. 20-21.

⁴ Akta kontroli str. 15-16.

⁵ Akta kontroli str. 17.

i rzetelności. Dokonano jej na podstawie ustaleń wynikających z materiałów źródłowych i dokumentacji organizacyjno-funkcjonalnej.

Realizowanie kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców, powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom oceniono pozytywnie.

Umocowanie prowadzenia kontroli legalności zatrudnienia cudzoziemców w wewnętrznym podziale zadań Placówki Straży Granicznej, w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy oraz sprawowanie nadzoru nad realizacją w kontrolowanym zakresie obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy oceniono pozytywnie.

Za uchybienie uznano niezgodną ze wzorem treść punktu 3 pouczenia w upoważnieniach oraz błąd formalny w protokole kontroli odnośnie wpisu dotyczącego celu kontroli.

Odnosząc się do całości kontrolowanych obszarów, zgodnie z przyjętymi kryteriami i miernikami, realizację zadań PSG w Kielcach objętych zakresem kontroli **oceniono pozytywnie**.

Ocenę sformułowano na podstawie następujących ustaleń:

1. Realizowanie kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców, powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom.

*Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz.U.2024.915)*⁶ wskazuje w art. 1 ust. 2 pkt 13a, iż do zadań Straży Granicznej między innymi należy przeprowadzanie kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców, powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom.

Kontrolę legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców reguluje art. 10d ustawy o SG. Kontrolę przeprowadzali funkcjonariusze Straży Granicznej pełniący służbę w PSG w Kielcach, na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wystawionego przez Komendanta PSG w Kielcach, który upoważnił Zastępcę Komendanta PSG w Kielcach⁷ oraz

⁶ Zwana dalej ustawą o SG.

⁷ Akta kontroli str. 29.

Kierownika Grupy do spraw Cudzoziemców PSG w Kielcach⁸ między innymi do wystawiania upoważnień do przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom. W kontrolach legalności zatrudnienia⁹ upoważnienie w imieniu Komendanta PSG w Kielcach podpisał Zastępca Komendanta. Kontrole były prowadzone wobec przedsiębiorców na podstawie *ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców* (Dz.U.2024.236)¹⁰.

Stwierdzono, iż wystawione upoważnienia do kontroli zawierały elementy wynikające z art. 10d ust. 3 ustawy o SG. W *Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 lutego 2009 r. w sprawie przeprowadzania przez funkcjonariuszy Straży Granicznej kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom* (Dz.U.2009.36.284)¹¹ został określony wzór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wynikający z § 3 ust. 3, stanowiący załącznik nr 1 powyższego Rozporządzenia. Ustalono, iż we wszystkich wystawionych upoważnieniach punkt 3 pouczenia dotyczącego praw kontrolowanego ma treść: „3. Złożyć pisemne oświadczenie dotyczące przedmiotu kontroli”, co było niezgodne ze wzorem upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, w którym ten punkt pouczenia brzmi: „3. Złożyć ustne lub pisemne oświadczenie dotyczące przedmiotu kontroli”. Powyższe ustalenia oceniono jako uchybienie, ponieważ odstępstwo to od stanu pożądanego ma wyłącznie charakter formalny, nie powodując negatywnych następstw dla kontrolowanej działalności. W toku kontroli Komendant PSG w Kielcach zobowiązał się do stosowania w dalszej działalności wzoru pouczeń wynikającego z Rozporządzenia¹².

Zgodnie § 2 Rozporządzenia kontrole były przeprowadzane przez co najmniej dwóch funkcjonariuszy Placówki Straży Granicznej w Kielcach.

W przypadku podejrzenia, że przepisy w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom nie były przestrzegane i okoliczności faktyczne uzasadniały niezwłoczne podjęcie kontroli, funkcjonariusze PSG w Kielcach zgodnie z art. 10d ust. 4 ustawy o SG kontrole

⁸ Akta kontroli str. 30-31.

⁹ KA-KI-3-c.4223.29.2024, KA-KI-3-c.4223.31.2024, KA-KI-3-c.4223.27.2024, KA-KI-3c.4223.34.2024.

¹⁰ Zwana dalej ustawą p. p.

¹¹ Zwane dalej Rozporządzeniem.

¹² Akta kontroli str. 126.

przeprowadzali na podstawie legitymacji służbowych¹³. W tych przypadkach podejmowali czynności wobec przedsiębiorców na podstawie art. 49 ust. 1 i 2 ustawy p. p. i upoważnienia doręczali przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej za pośrednictwem operatora pocztowego, poprzez sporządzenie pisma przewodniego, do którego załączano upoważnienia. Pisma te były sporządzane i nadawane w dniu podjęcia czynności kontrolnych lub w dniu następnym, tj. z zachowaniem terminu 3 dni roboczych od dnia wszczęcia kontroli.

Funkcjonariusze PSG w Kielcach podejmowali kontrole na podstawie z art. 47 ust 1 ustawy p. p., które zostały zaplanowane i przeprowadzone po uprzednim dokonaniu analizy¹⁴ prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej¹⁵. W tych kontrolach organ działając na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy p. p. zawiadamiał przedsiębiorcę o zamiarze wszczęcia kontroli. Zawiadomienie to zawierało elementy wskazane w art. 48 ust. 3 ustawy p. p.¹⁶. Komendant PSG w Kielcach upoważnił Zastępcę Komendanta PSG w Kielcach oraz Kierownika Grupy do spraw Cudzoziemców PSG w Kielcach między innymi do zawiadamiania podmiotu kontrolowanego o zamiarze wszczęcia kontroli. W kontrolach legalności zatrudnienia: KA-KI-3-c.4223.36.2024, KA-KI-3-c.4223.38.2024, KA-KI-3-c.4223.37.2024 zawiadomienie w imieniu Komendanta PSG w Kielcach podpisał Zastępca Komendanta, a KA-KI-3-c.4223.27.2024, KA-KI-3-c.4223.30.2024, KA-KI-3-c.4223.29.2024, KA-KI-3-c.4223.32. 2024 zawiadomienie w imieniu Komendanta PSG w Kielcach podpisał Kierownik Grupy do spraw Cudzoziemców.

Zgodnie z art. 10d ust. 9 ustawy o SG oraz § 4 ust. 1 Rozporządzenia funkcjonariusze PSG w Kielcach w toku kontroli wzywali podmiot kontrolowany do okazania, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia zażądania, dokumentów dotyczących legalności wykonywania pracy przez cudzoziemca, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemca, powierzania wykonywania pracy cudzoziemcowi¹⁷.

Zgodnie z art. 49 ust. 3 ustawy p. p. funkcjonariusze PSG w Kielcach podejmujący kontrolę po okazaniu legitymacji służbowej i przed podjęciem pierwszej czynności kontrolnej, informowali przedsiębiorcę lub osobę, wobec której podjęto czynności kontrolne, o przysługujących im prawach oraz obowiązkach w trakcie kontroli wręczając im „pouczenie o prawach i obowiązkach przedsiębiorcy”¹⁸. Przedsiębiorcy lub osoby, wobec której podjęto

¹³ Przykładowe kontrole: KA-KI-3-c.4223.39.2024, KA-KI-3-c.4223.42.2024, KA-KI-3-c.4223.48.2024.

¹⁴ Akta kontroli str. 73, 90-91.

¹⁵ Przykładowe kontrole: KA-KI-3-c.4223.29.2024, KA-KI-3-c.4223.31.2024, KA-KI-3-c.4223.38.2024.

¹⁶ Akta kontroli str. 74, 92.

¹⁷ Akta kontroli str. 77, 95, 100, 112.

¹⁸ Akta kontroli str. 122-123.

czynności kontrolne oświadczali, że zapoznali się z wręczonymi im pouczeniami potwierdzając ten fakt swoim podpisem. Również w ten sam sposób wręczano pouczenia przedsiębiorcom w przypadku podjęcia kontroli w wyniku zawiadomienia przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli. Stosowne pouczenia były zamieszczane w wystawionych upoważnieniach, jak również w protokołach kontroli. Ponadto przedsiębiorcom lub osobom, wobec których podjęto czynności kontrolne, wręczano „Klauzulę informacyjną dotyczącą osób poddanych kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom”¹⁹.

W wyniku kontroli funkcjonariusze prowadzący kontrole stwierdzali nieprawidłowości i zgodnie z art. 10d ust. 14 pkt 1 ustawy o SG po przeprowadzeniu kontroli, biorąc pod uwagę konkretny stan faktyczny, bez zbędnej zwłoki sporządzali protokół kontroli.

Sporządzone przez kontrolujących protokoły kontroli zawierały elementy wskazane w art. 10d ust. 15 ustawy o SG. Stosowano wzór protokołu kontroli wynikający z załącznika do § 7 Rozporządzenia. W kontroli KA-KI-3-c.4223.27.2024 w treści protokołu kontroli stwierdzono formalny błąd odnośnie wpisu dotyczącego celu kontroli, w którym wykazano, iż kontrolę przeprowadzono na podstawie legitymacji służbowych, a faktycznie, co wynika z materiałów kontroli, kontrolę podjęto w wyniku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, które zostało doręczone przedsiębiorcy. Powyższe ustalenie oceniono jako uchybienie, ponieważ odstępstwo to od stanu pożądanego ma wyłącznie charakter formalny, nie powodując negatywnych następstw dla kontrolowanej działalności.

Obszar oceniono pozytywnie.

2. Umocowanie prowadzenia kontroli legalności zatrudnienia cudzoziemców w wewnętrznym podziale zadań Placówki Straży Granicznej, w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy oraz sprawowanie nadzoru nad realizacją w kontrolowanym zakresie obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy.

Placówka SG w Kielcach na podstawie § 18 ust. 2, ust. 3, ust. 4 i ust. 5 *Zarządzenia Nr 119 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie utworzenia placówek i dywizjonów Straży Granicznej, określenia ich terytorialnego zasięgu*

¹⁹ Akta kontroli str. 124-125.

działania, a także określenia szczegółowego zakresu zadań terenowych organów Straży Granicznej oraz organizacji komend oddziałów, placówek i dywizjonów²⁰ posiadała zatwierdzony w dniu 18 stycznia 2021 r. przez Komendanta KaOSG „Wewnętrzny podział zadań Placówki Straży Granicznej kat. III w Kielcach”, w którym określono szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień dla Zespołu do spraw Kontroli Legalności Zatrudnienia Grupy do spraw Cudzoziemców związany z planowaniem, organizowaniem i przeprowadzaniem kontroli legalności zatrudnienia cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców oraz powierzaniem wykonywania pracy cudzoziemcom²¹.

W szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień funkcjonariuszom Zespołu do spraw Kontroli Legalności Zatrudnienia Grupy do spraw Cudzoziemców określono obowiązki i uprawnienia związane z kontrolą legalności zatrudnienia cudzoziemców²².

Zgodnie z § 5 pkt 7 Zarządzenia - terenowe organy Straży Granicznej planują, organizują, kontrolują i kierują wykonywaniem przez podległych funkcjonariuszy zadań służbowych, w szczególności w zakresie kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców, powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom. Zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 27 ww. Zarządzenia Komendant PSG w Kielcach oraz osoby funkcyjne sprawowały nadzór nad realizacją obowiązków i uprawnień przez podległym im funkcjonariuszy, określonych w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień.

Osoby funkcyjne, tj. Zastępca Komendanta, Kierownik Grupy do spraw Cudzoziemców oraz Kierownik Zespołu do spraw Cudzoziemców sprawowanie bezpośredniego nadzoru potwierdzali w prowadzonych kartach kontrolnych²³. Ponadto, jak wynika z materiałów zawartych w aktach kontroli, w tym w metrykach spraw, ustalono iż nadzór był sprawowany przez Komendanta PSG w Kielcach oraz wyżej wymienione osoby funkcyjne, które na bieżąco zapoznawały się i podpisywały dokumenty w zakresie prowadzonych kontroli.

Obszar oceniono pozytywnie.

VII. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w egzemplarzu pojedynczym, które kierownikowi jednostki kontrolowanej zostanie udostępnione poprzez EZD.

²⁰ Zwane dalej Zarządzeniem.

²¹ Akta kontroli str. 25-28.

²² Akta kontroli str. 32-63.

²³ Akta kontroli str. 130, 138, 148.

VIII. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli PSG w Kielcach zarejestrowanej pod numerem RWD 4/KA-KI-4/18, na stronie 7, poz. 1.

IX. Zalecenia i wnioski pokontrolne.

Nie formułowano zaleceń ani wniosków.

Z poważaniem

K O M E N D A N T

*Karpackiego Oddziału Straży Granicznej
im. 1 Pułku Strzelców Podhalańskich
z siedzibą w Nowym Sączu
w z. Zastępcy Komendanta*

plk SG Renata Obrzut

/podpisano elektronicznie certyfikatem kwalifikowanym/

Data: 28.04.2025 r.
ID dokumentu: 1935042.4015090.2037201